

Rapportage
inwonersenquête
Berkelland in Balans

Gemeente Berkelland

Rapportage inwonersenquête *Berkelland in Balans*

Gemeente Berkelland

Kwartaal 4, 2019
Projectnummer: 19071

Auteurs:

Luc Oonk, MSc., Senior onderzoeker
drs. Robin Koster, Strategisch adviseur/ Directeur

Moventem BV

T 0575 84 3738
E info@moventem.nl
W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

1 Inleiding

1.1 Onderzoeksopzet

Pagina 4

Pagina 5

2 Resultaten

2.1 Besparingen werkgebieden

2.2 Cultuur is van iedereen

2.3 Fijn leven

2.4 Werken en ondernemen in een sterke regio

2.5 Actief met duurzaamheid en energie

2.6 Sport is meer!

2.7 Vitaal platteland

2.8 Plezierig wonen

2.9 Zorg voor wie dat nodig heeft

2.10 Samen veilig

2.11 Andere besparingen

2.12 Betrekken inwoners

2.13 Onroerendezaakbelastingen

2.14 Prijsverhoging producten

2.15 Verlaging service

2.16 Andere manieren inkomstenvergroting

Pagina 6

Pagina 7

Pagina 10

Pagina 11

Pagina 12

Pagina 13

Pagina 14

Pagina 15

Pagina 16

Pagina 17

Pagina 18

Pagina 19

Pagina 20

Pagina 26

Pagina 28

Pagina 29

Pagina 30

Bijlagen

Bijlage I – Achtergrondvariabelen

Bijlage II – Onderzoeksverantwoording

Pagina 31

Pagina 32

Pagina 33

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

- In opdracht van gemeente Berkelland heeft Movementem een onderzoek over de bezuinigingen uitgevoerd.
- Tussen woensdag 6 november en maandag 2 december 2019 is een inwonersenquête gehouden. Via onder andere oproepen aan de Jongerenraad, in de media (vragenlijst BerkelBericht), het inwonerspanel Berkelland Spreekt, inloopsprekuren en straatinterviews in de vier grote kernen.
- **In totaal hebben 1.341 personen meegedaan, waarvan 1.239 inwoners via de enquête en 102 via de straatinterviews.**
- Met het aantal respondenten van de enquête (1.239) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,74% uitspraken worden gedaan over de populatie. De uitkomsten van de enquête vormen de leidraad van dit rapport. De opbrengst van de straatinterviews – waarbij vijf open vragen zijn gesteld – wordt in tekstblokken weergegeven met dit icoontje:
- De resultaten van dit onderzoek worden weergegeven in diagrammen en tabellen. Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.
- In bijlage 1 staan de achtergrondgegevens van de respondenten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- In bijlage 2 wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is eveneens aan het einde van deze rapportage te vinden.

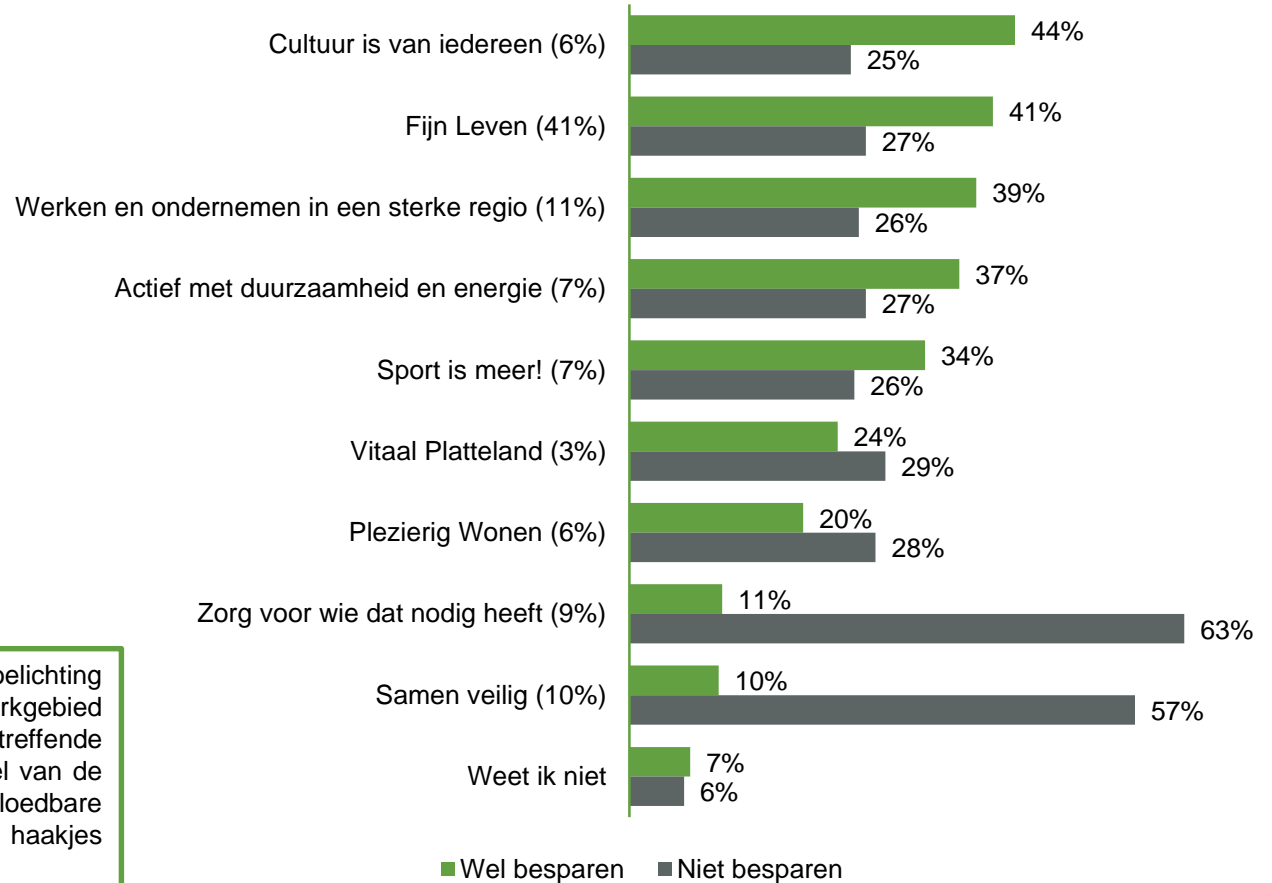
Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Resultaten

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente wel naar besparingen moet zoeken, en in welke gebieden niet? (n=1.239)

In de vragenlijst is per werkgebied een toelichting gegeven (speerpunten). Ook is bij ieder werkgebied aangegeven/ uitgelegd welk aandeel het betreffende werkgebied heeft in het beïnvloedbare deel van de totale gemeentelijke begroting. Het beïnvloedbare percentage is hiernaast vermeld tussen haakjes achter de werkgebieden.

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente wel naar besparingen moet zoeken?

Leeftijd	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
n=	146	593	486	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	54%	46%	33%	44%
Fijn Leven (41%)	35%	40%	47%	41%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	33%	40%	43%	39%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	42%	39%	33%	37%
Sport is meer! (7%)	33%	34%	34%	34%
Vitaal Platteland (3%)	21%	23%	26%	24%
Plezierig Wonen (6%)	16%	17%	27%	20%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	11%	8%	14%	11%
Samen veilig (10%)	9%	8%	15%	10%
Weet ik niet	7%	6%	7%	7%

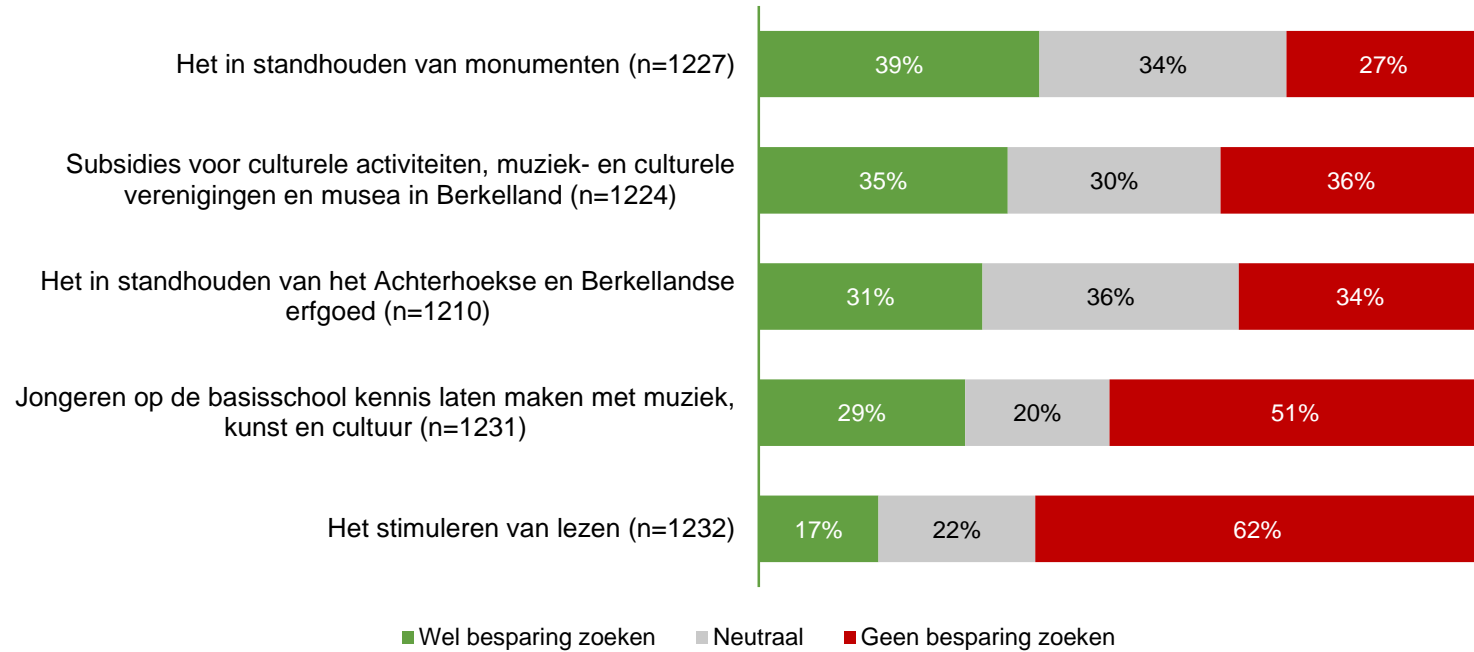
Woonplaats	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
n=	295	235	260	232	196	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	44%	41%	48%	38%	48%	44%
Fijn Leven (41%)	41%	43%	40%	42%	41%	41%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	35%	40%	43%	43%	39%	39%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	35%	36%	39%	36%	41%	37%
Sport is meer! (7%)	32%	35%	38%	35%	29%	34%
Vitaal Platteland (3%)	29%	24%	22%	27%	13%	24%
Plezierig Wonen (6%)	22%	18%	21%	19%	18%	20%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	10%	13%	10%	11%	8%	11%
Samen veilig (10%)	10%	9%	11%	13%	9%	10%
Weet ik niet	9%	7%	7%	6%	5%	7%

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente niet naar besparingen moet zoeken?

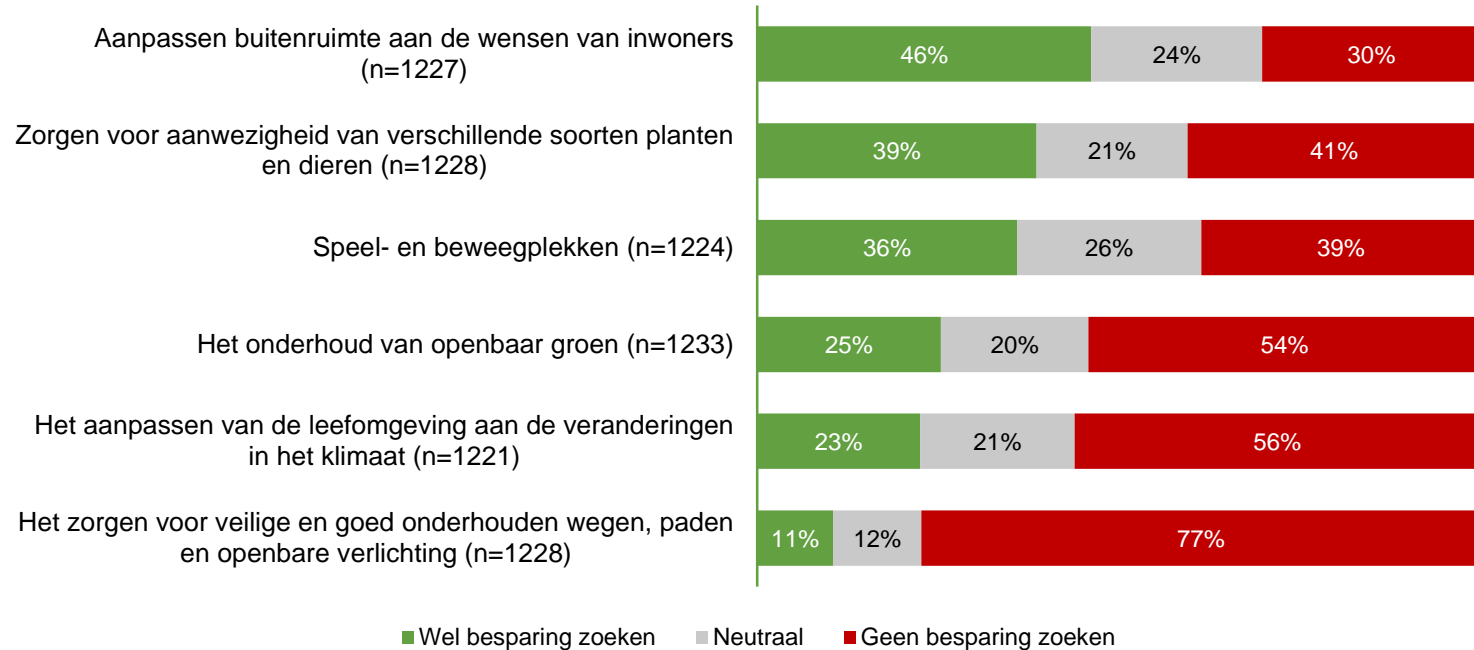
Leeftijd	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
n=	146	593	486	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	19%	24%	31%	25%
Fijn Leven (41%)	30%	27%	25%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	28%	25%	26%	26%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	22%	25%	32%	27%
Sport is meer! (7%)	20%	27%	27%	26%
Vitaal Platteland (3%)	27%	29%	30%	29%
Plezierig Wonen (6%)	28%	26%	31%	28%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	58%	64%	65%	63%
Samen veilig (10%)	61%	59%	53%	57%
Weet ik niet	5%	6%	7%	6%

Woonplaats	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
n=	295	235	260	232	196	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	24%	23%	22%	29%	28%	25%
Fijn Leven (41%)	25%	24%	26%	31%	28%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	28%	23%	26%	24%	28%	26%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	25%	23%	30%	30%	27%	27%
Sport is meer! (7%)	25%	24%	23%	27%	28%	26%
Vitaal Platteland (3%)	22%	32%	26%	28%	39%	29%
Plezierig Wonen (6%)	25%	27%	30%	31%	28%	28%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	62%	63%	61%	66%	64%	63%
Samen veilig (10%)	57%	55%	63%	55%	58%	57%
Weet ik niet	6%	7%	5%	5%	7%	6%

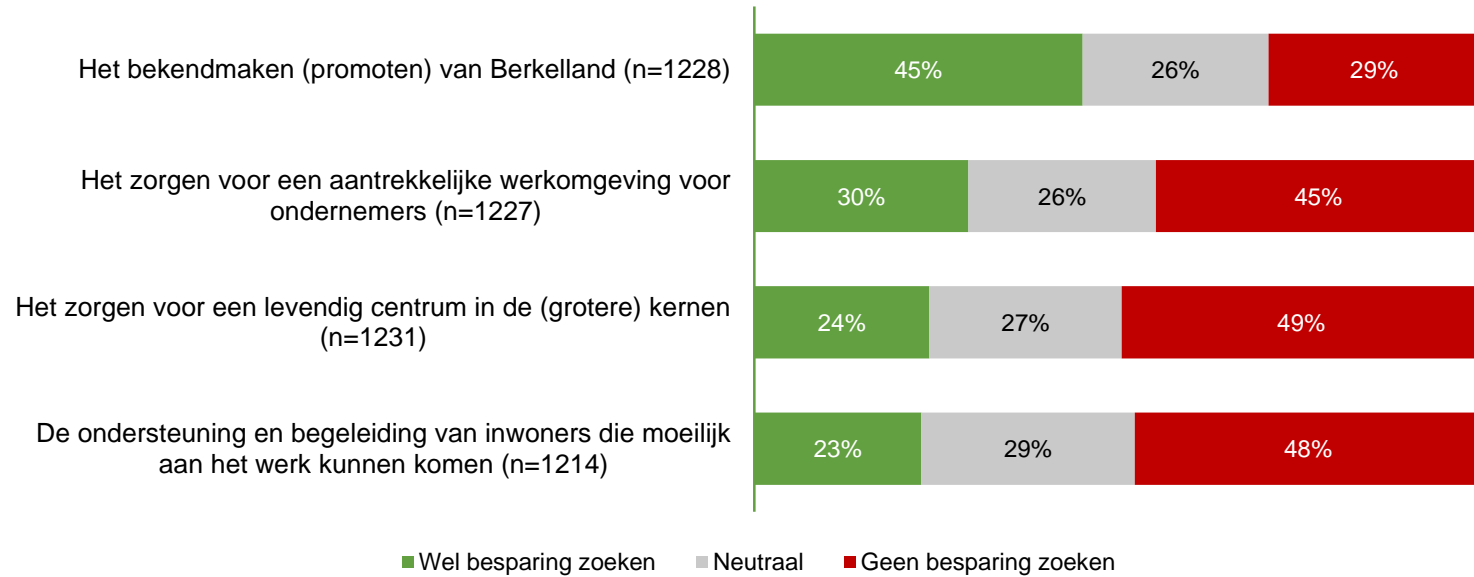
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

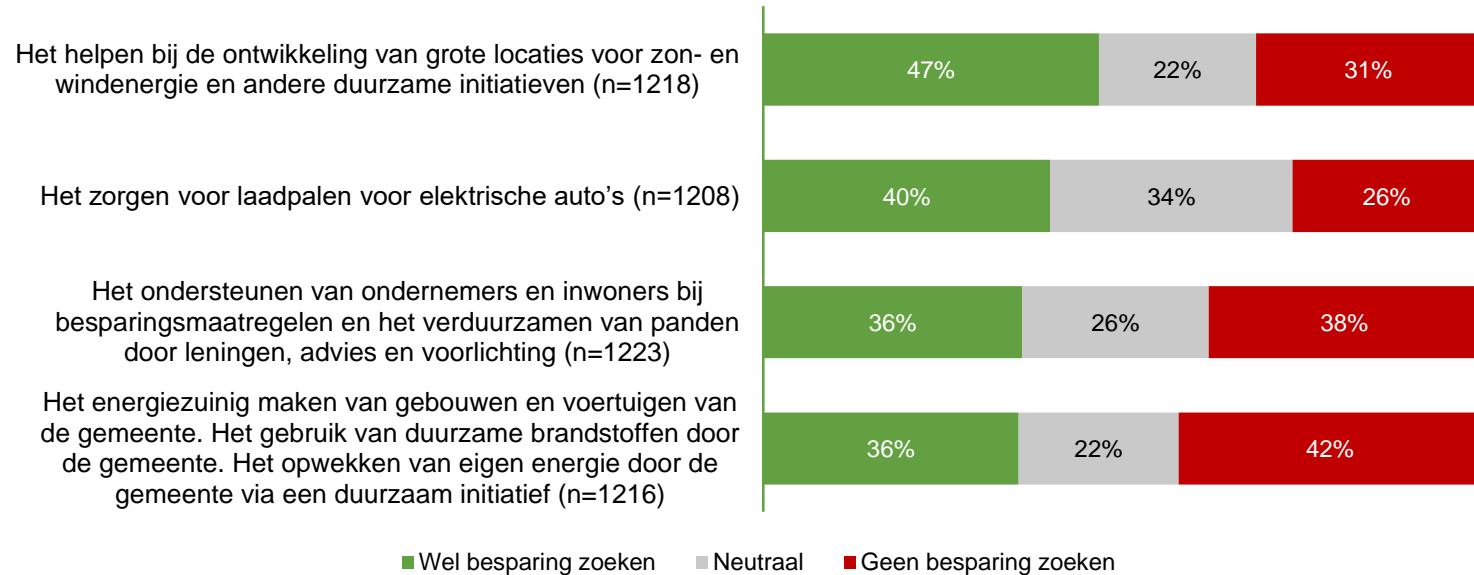
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

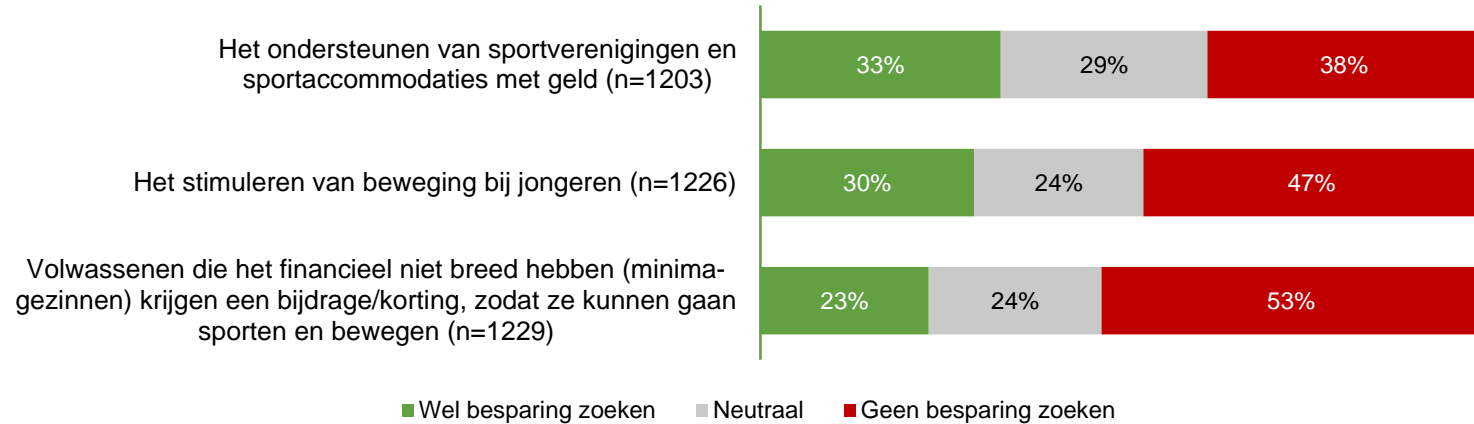
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

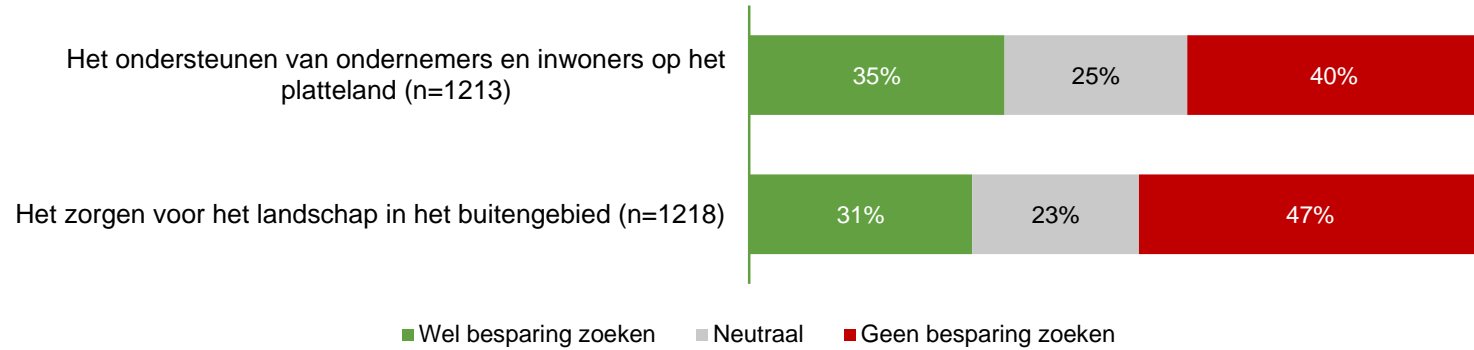
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

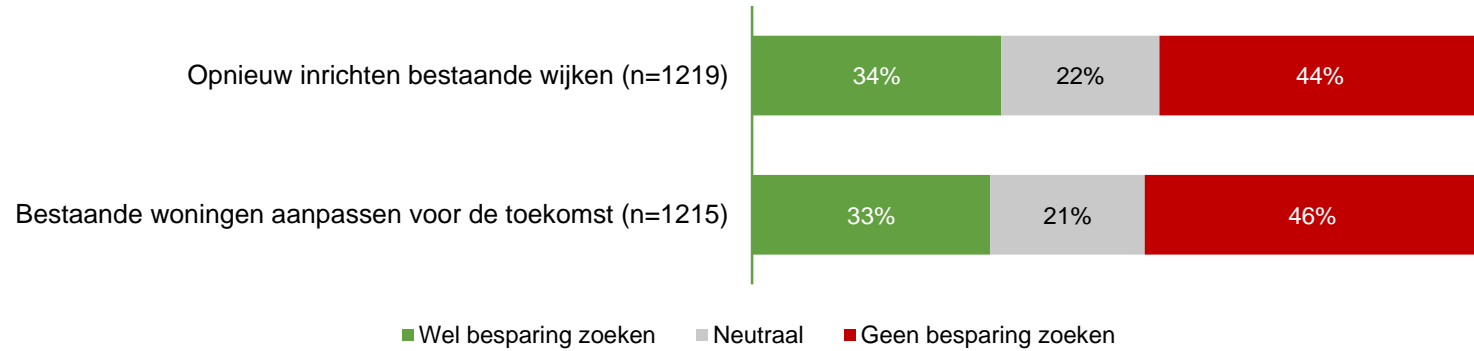
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

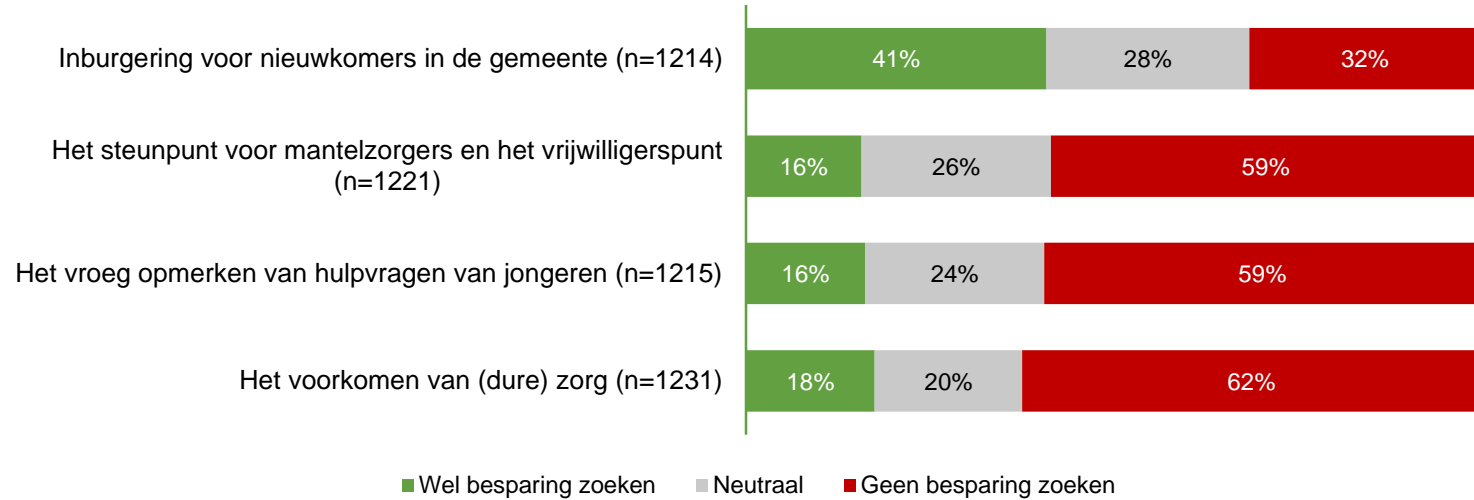
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

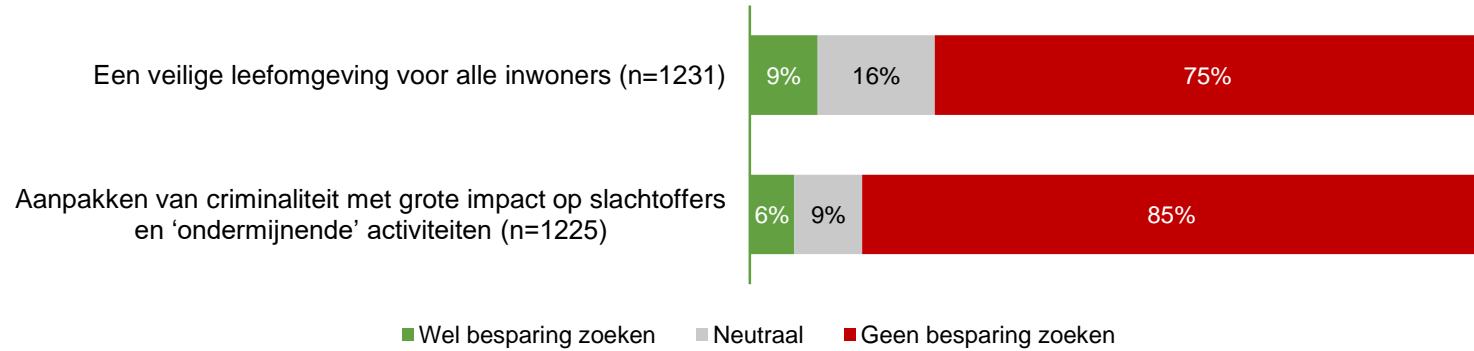
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

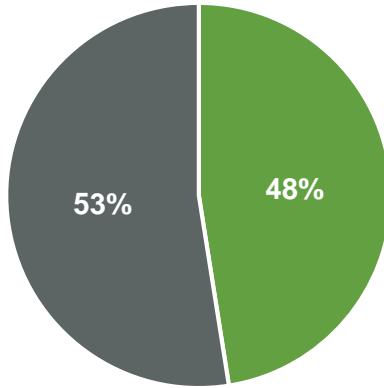
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren kunnen besparen? (n=1.293)

■ Door:

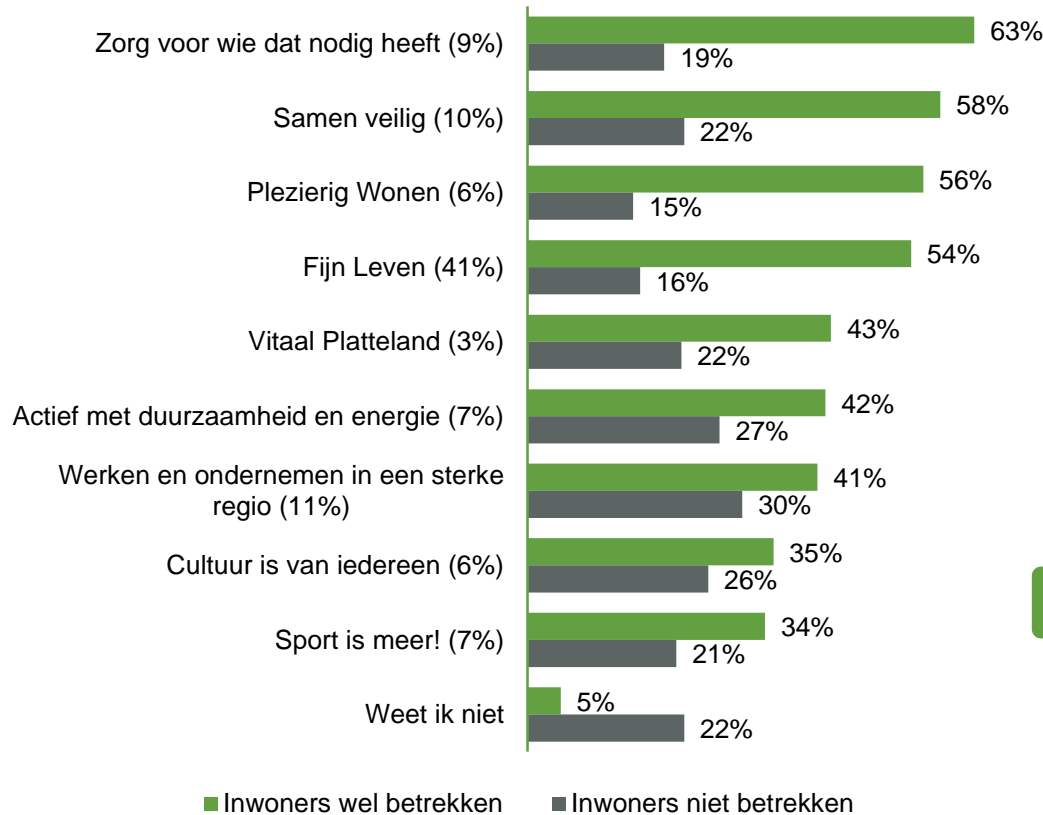
■ Weet ik niet

Door: (gecategoriseerd) (n=600)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	44%
Besparen op/ investeren in openbare ruimte	14%
Kritisch naar uitgaven kijken	9%
Burgerinitiatieven	7%
Minder externe bedrijven inschakelen	6%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering inschakelen	3%
Meer werk uitbesteden	2%
Minder subsidies verstrekken	2%
Afval anders inzamelen	1%
Overig	9%

In de straatinterviews is gevraagd waar de gemeente op zou kunnen besparen. Hierbij zijn veel uiteenlopende antwoorden gegeven. Personeelskosten en efficiënter werken worden daarbij het vaakst genoemd.

Bij welke werkgebieden moeten in uw ogen inwoners worden betrokken bij de uitwerking van ideeën? En bij welke werkgebieden vindt u dat inwoners juist niet betrokken moeten worden, maar ligt er puur een taak voor de gemeente? (n=1.239)

Uit de straatinterviews komt naar voren dat 58% er positief tegenover staat dat de gemeente de samenleving betreft bij de bezuiniging. 19% staat hier negatief tegenover, terwijl 20% er een neutrale mening over heeft. 4% weet het niet.

Bij welke werkgebieden moeten in uw ogen inwoners worden betrokken bij de uitwerking van ideeën?

Leeftijd	n=	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
		146	593	486	1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		60%	61%	69%	63%
Samen veilig (10%)		58%	54%	64%	58%
Plezierig Wonen (6%)		62%	56%	52%	56%
Fijn Leven (41%)		58%	58%	45%	54%
Vitaal Platteland (3%)		50%	42%	40%	43%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		46%	39%	45%	42%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		51%	41%	35%	41%
Cultuur is van iedereen (6%)		35%	35%	34%	35%
Sport is meer! (7%)		42%	35%	27%	34%
Weet ik niet		5%	5%	4%	5%

Woonplaats	n=	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
		295	235	260	232	196	1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		61%	60%	68%	64%	66%	63%
Samen veilig (10%)		55%	59%	63%	54%	63%	58%
Plezierig Wonen (6%)		56%	53%	54%	60%	58%	56%
Fijn Leven (41%)		53%	56%	53%	56%	53%	54%
Vitaal Platteland (3%)		38%	37%	49%	39%	55%	43%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		41%	36%	48%	47%	43%	42%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		38%	37%	49%	44%	40%	41%
Cultuur is van iedereen (6%)		32%	34%	38%	32%	40%	35%
Sport is meer! (7%)		33%	30%	35%	35%	38%	34%
Weet ik niet		7%	5%	3%	3%	5%	5%

Bij welke werkgebieden vindt u dat inwoners niet betrokken moeten worden, maar ligt er puur een taak voor de gemeente?

Leeftijd	n=	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
		146	593	486	1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		22%	19%	18%	19%
Samen veilig (10%)		27%	22%	20%	22%
Plezierig Wonen (6%)		14%	14%	17%	15%
Fijn Leven (41%)		17%	14%	18%	16%
Vitaal Platteland (3%)		22%	20%	24%	22%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		32%	26%	25%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		23%	29%	36%	30%
Cultuur is van iedereen (6%)		29%	24%	26%	26%
Sport is meer! (7%)		19%	21%	22%	21%
Weet ik niet		15%	26%	21%	22%

Woonplaats	n=	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
		295	235	260	232	196	1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		20%	19%	18%	21%	17%	19%
Samen veilig (10%)		21%	24%	20%	28%	18%	22%
Plezierig Wonen (6%)		13%	15%	15%	16%	15%	15%
Fijn Leven (41%)		15%	15%	17%	18%	14%	16%
Vitaal Platteland (3%)		22%	21%	21%	25%	17%	22%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		26%	30%	24%	28%	27%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		33%	29%	27%	31%	30%	30%
Cultuur is van iedereen (6%)		27%	26%	25%	28%	21%	26%
Sport is meer! (7%)		18%	22%	23%	25%	17%	21%
Weet ik niet		21%	23%	22%	20%	23%	22%

Wilt u ook zelf betrokken worden bij de verdere uitwerking van ideeën? (n=1.239)

Meerdere antwoorden mogelijk

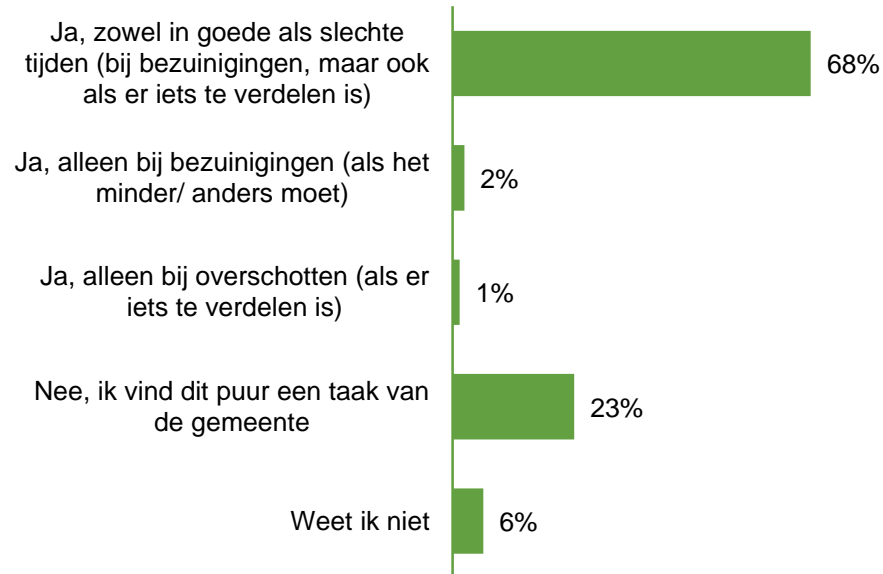
Uit de straatinterviews komen andere resultaten naar voren. Zo geeft 78% aan niet zelf actief betrokken te willen worden. 10% wil door de gemeente geraadpleegd worden en 4% wil de gemeente adviseren en actief meedenken over uitwerkingen en aandachtspunten. 5% wil persoonlijk geïnformeerd worden over het vervolg.

Wilt u ook zelf betrokken worden bij de verdere uitwerking van ideeën? Meerdere antwoorden mogelijk

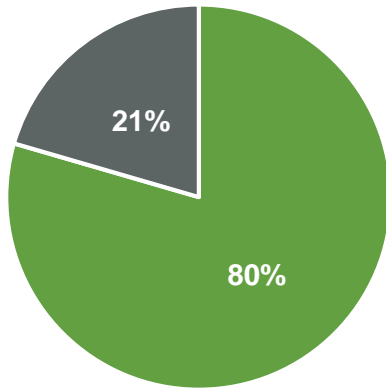
Leeftijd	n=	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
		146	593	486	1239
Ja, ik wil dat de gemeente mij weer raadpleegt als de ideeën vastere vormen aannemen (uw mening wordt dan weer gevraagd in de vorm van een enquête)		45%	40%	27%	37%
Ja, ik wil de gemeente adviseren en actief meedenken over uitwerkingen en aandachtspunten (u wordt dan uitgenodigd voor bijv. een groepsessie)		16%	12%	9%	12%
Nee, maar ik wil wel dat de gemeente mij persoonlijk informeert over het vervolg (geen actieve rol, maar wel op de hoogte blijven via bijv. een nieuwsbrief)		20%	18%	24%	20%
Nee, ik wil zelf niet actief betrokken worden en lees er wel over in de media (BerkelBericht)		34%	33%	42%	36%
Weet ik niet		2%	7%	6%	6%

Woonplaats	n=	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
		295	235	260	232	196	1239
Ja, ik wil dat de gemeente mij weer raadpleegt als de ideeën vastere vormen aannemen (uw mening wordt dan weer gevraagd in de vorm van een enquête)		35%	35%	42%	40%	33%	37%
Ja, ik wil de gemeente adviseren en actief meedenken over uitwerkingen en aandachtspunten (u wordt dan uitgenodigd voor bijv. een groepsessie)		11%	13%	15%	13%	8%	12%
Nee, maar ik wil wel dat de gemeente mij persoonlijk informeert over het vervolg (geen actieve rol, maar wel op de hoogte blijven via bijv. een nieuwsbrief)		18%	23%	18%	23%	20%	20%
Nee, ik wil zelf niet actief betrokken worden en lees er wel over in de media (BerkelBericht)		41%	34%	30%	33%	41%	36%
Weet ik niet		6%	6%	6%	5%	6%	6%

Vindt u dat de gemeente de samenleving in de toekomst ook moet betrekken bij financiële vraagstukken? (n=1.239)

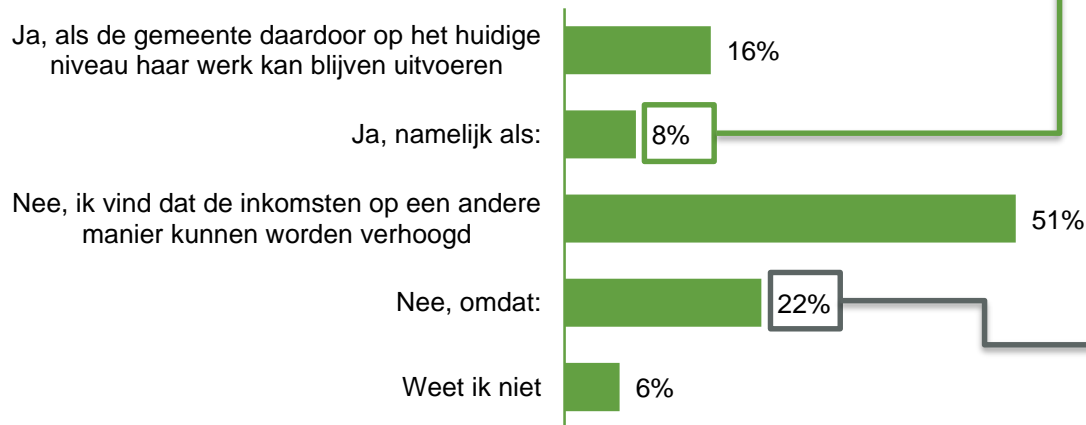

Bent u eigenaar van een woning of pand in de gemeente Berkelland? (n=1.239)

■ Ja
■ Nee

Vindt u dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden, als daardoor minder bespaard hoeft te worden door de gemeente? (n=1.025)

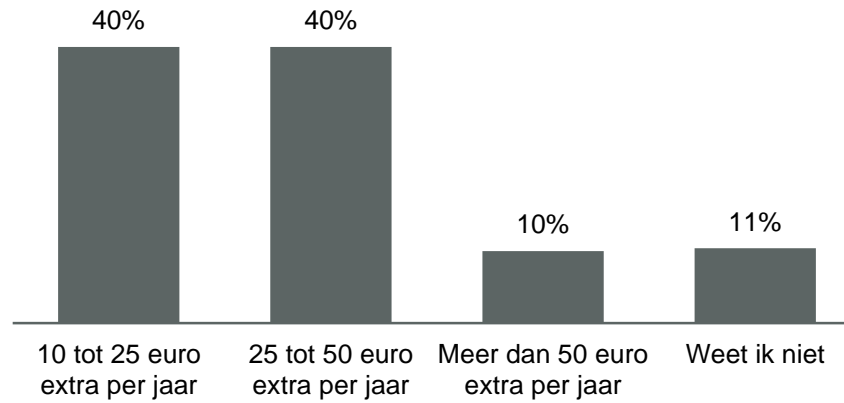

Ja, namelijk als: (gecategoriseerd) (n=76)	Percentage
Verhoging beperkt wordt	26%
Geen andere mogelijkheden meer zijn	26%
Daardoor voorzieningenniveau wordt behouden	16%
De gemeente ook andere maatregelen treft	16%
Verhoging naar draagkracht wordt	9%
Iedereen, ook huurders, meebetalen	7%

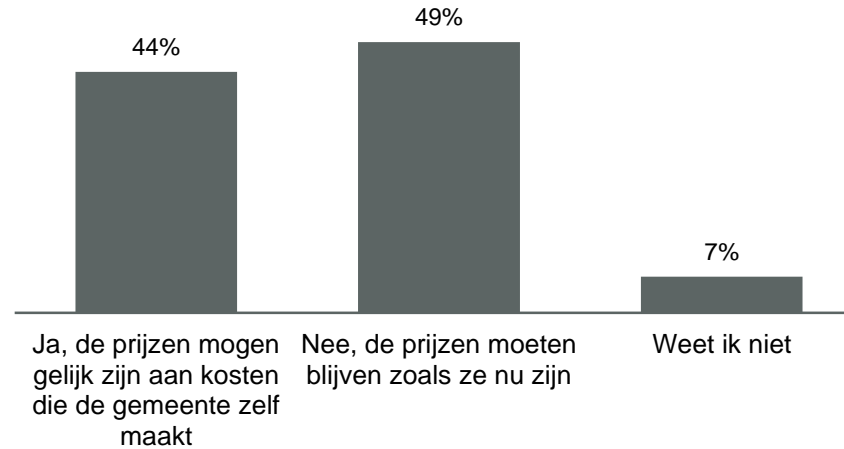
Nee, omdat: (gecategoriseerd) (n=224)	Percentage
OZB al hoog genoeg is	42%
Alleen nadelig voor huiseigenaren	28%
Eerst kijken of er ergens anders op bespaard kan worden	23%
Overig	8%

Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die hebben aangegeven dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden als daardoor minder bespaard hoeft te worden.

Wat is in uw ogen een acceptabele verhoging (bedrag) van de OZB? (n=317)

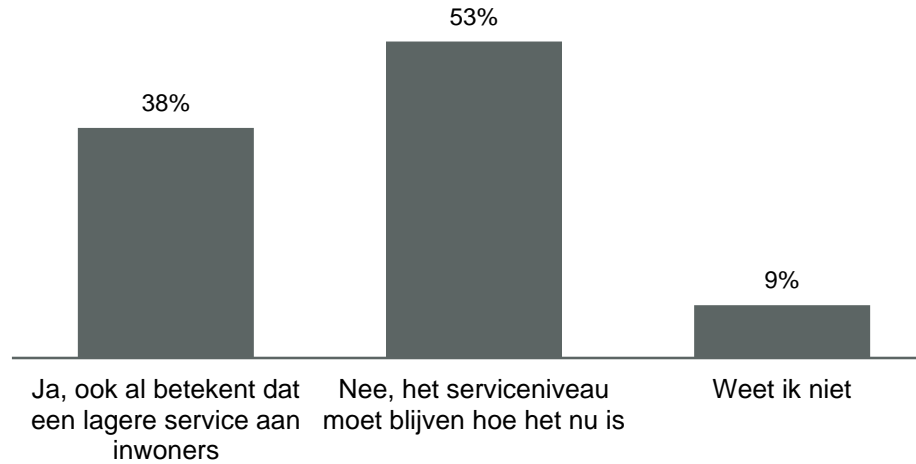

Vindt u dat de gemeente de prijzen van haar producten zou moeten verhogen? (n=1.239)

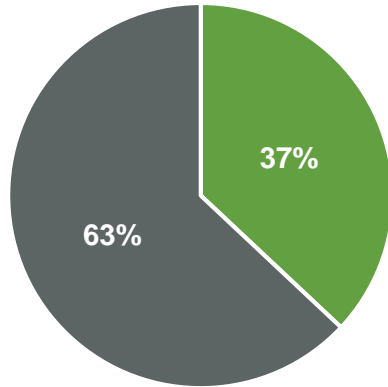

Uit de straatinterviews blijkt dat 41% vindt dat de prijzen gelijk mogen zijn aan de kosten die de gemeente zelf maakt. 45% vindt dat de prijzen moeten blijven zoals ze zijn.

Vindt u dat de gemeente haar service kan verlagen als daardoor bespaard kan worden? (n=1.239)

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren haar inkomsten kunnen vergroten? (n=1.239)

■ Door:

■ Weet ik niet

Door: (gecategoriseerd) (n=456)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	26%
Boetes/ belastingen/ sponsoren	19%
Besparen op uitgaven	12%
Investeren in toerisme/inwoners/ondernemingen/etc.	11%
Betaling/ verkoop/ verhuur van producten en/of diensten	9%
Minder externe bedrijven inschakelen	5%
Burgerinitiatieven stimuleren	4%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering/ vrijwilligers inschakelen	3%
Overig	7%

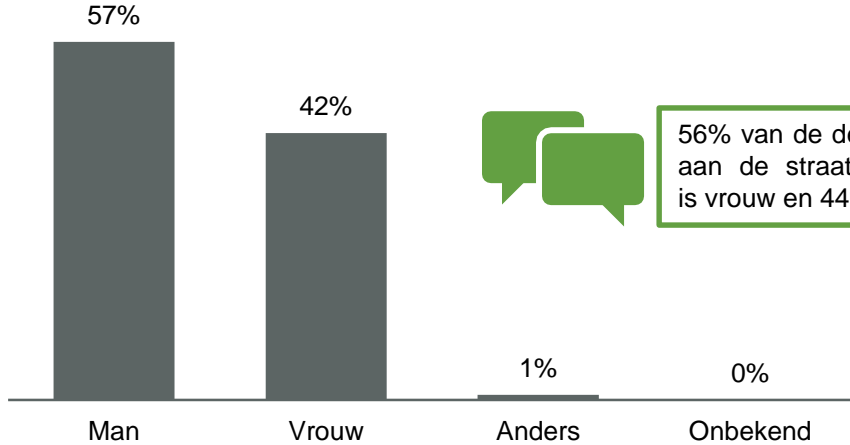
Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

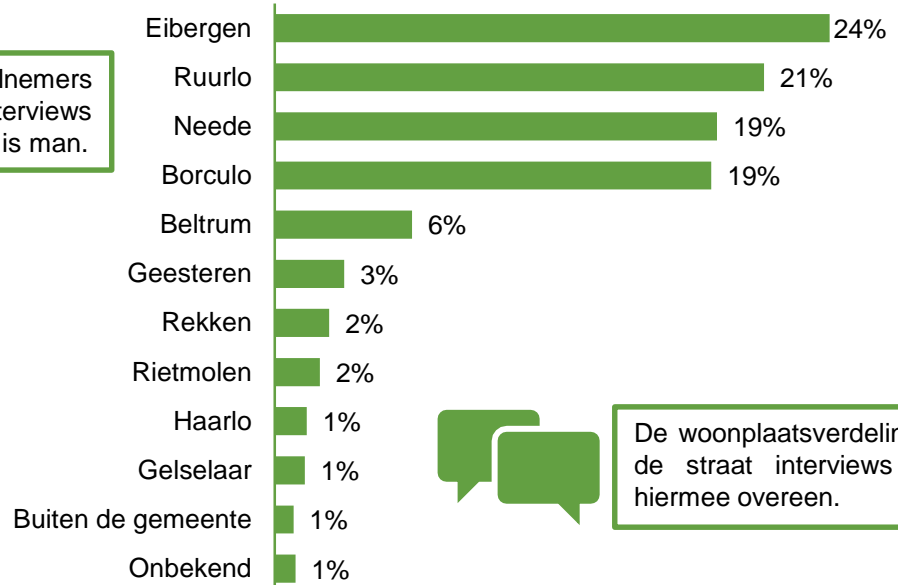
Bijlagen

Geslacht (n=1.239)

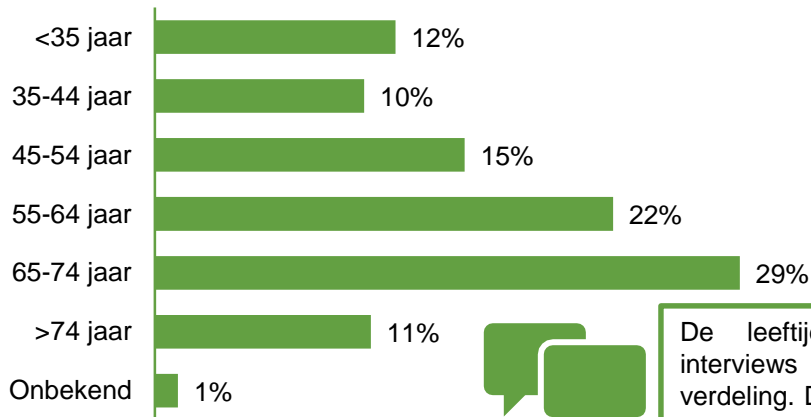
56% van de deelnemers aan de straatinterviews is vrouw en 44% is man.

Woonplaats (n=1.239)

De woonplaatsverdeling van de straat interviews komt hiermee overeen.

Leeftijd (n=1.239)

De leeftijdsverdeling van de straat interviews komt overeen met deze verdeling. De drie laagste leeftijdsgroepen zijn iets minder goed vertegenwoordigd.

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage bevat gewogen resultaten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

o **Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid**

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1.239) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,74% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

o **Weging**

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten tussen de 35 en 44 jaar uit Eibergen, krijgt een respondent tussen de 35 en 44 jaar uit deze kern bijvoorbeeld weegfactor 1,09 en een respondent uit Neede tussen de 55 en 64 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,84. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd (uitgangspunten die de VNG ook vaak gebruikt).

Door de weging zijn de resultaten representatief over woonplaats en leeftijd.